

دکتر محمد ابراهیم عظیمی کارشناس مسول واحد دهان و دندان مرکز بهداشت اراک

اهمیت حفظ دندان‌های شیری

مروریدهای سفید و زیبایی که برای اولین بار در ۶ ماهگی در لثه پایین نوزاد ظاهر می‌شوند، دندان‌های شیری هستند که رویش آنها یکی پس از دیگری تا دو سالگی ادامه می‌یابد و این دندان‌ها باید تا زمان رویش دندان‌های دائمی جایگزین در دهان کودک باقی بماند و عملکرد مناسب خودشان را داشته باشند.

اما متأسفانه بسیاری از کودکان این دندان‌ها را بسیار زودتر از موعدی که باید به طور طبیعی بیفتند، از دست می‌دهند. مهم‌ترین علت از دست دادن زود هنگام دندان‌ها، پوسیدگی آنها است که به دلیل عدم توجه والدین و عدم مراجعه برای انجام معاینات منظم توسط دندان‌پزشک برای کشف پوسیدگی‌های اولیه و انجام درمان‌های لازم است. بنابراین ضایعات وسعت پیدا کرده و برای کودک ایجاد درد و ناراحتی می‌کنند. بسیاری از والدین با تصور اینکه دندان‌های شیری دندان‌های موقتی هستند آنها را محکوم به فنا می‌دانند و هیچ‌گونه مراقبتی را برای آنها لازم نمی‌دانند و حتی وجود پوسیدگی قابل‌تشخیص، آنقدر صبر می‌کنند تا دندان درد بگیرد و کودک قادر به تحمل آن نباشد و بعد برای کشیدن آن به دندان‌پزشک مراجعه می‌کنند. حال آنکه اگر والدین با اهمیت این دندان‌های موقتی آشنا باشند، در حفظ و نگهداری آنها تلاش بیشتری خواهند کرد. ایجاد پوسیدگی در دندان‌های کودک علاوه بر درد و ناراحتی که در پی دارد، ممکن است به دلیل عفونت احتمالی، به دندان‌های دائمی زیرین خود آسیب برساند و در تکامل آنها اختلال ایجاد کند. علاوه بر این جویدن و تغذیه کودک که در سنین رشد بسیار حیاتی و لازم است، مختل خواهد شد و ممکن است کودک دچار سوء تغذیه شود. از طرفی نداشتن دندان‌های قدامی کودک می‌تواند در تکلم او اختلال ایجاد کند زیرا تلفظ بسیاری از حروف با برخورد زبان به دندان‌های قدامی شکل می‌گیرد و نبودن این دندان‌ها باعث اشکال در تلفظ کودک خواهد شد که گاهی به صورت عادت در او باقی می‌ماند. نبود این دندان‌ها همچنین می‌تواند زیبایی و اعتماد به نفس کودک را سلب و او را بین همسالانش انگشت‌نما کند. مهم‌تر از همه اینکه جوانه دندان‌های دائمی زیر دندان‌های شیری قرار دارند و هرگاه زمان رویش آنها فرا برسد، ریشه دندان‌های شیری تحلیل می‌رود، لق می‌شوند و دندان‌های اصلی جایگزین آنها خواهد شد. اگر یک دندان شیری قبل از موعد مقرر از دهان خارج شود، فضای مربوط به آن به وسیله سایر دندان‌ها اشغال می‌شود. در نتیجه برای دندان‌های دائمی جایگزین، جایی برای رویش باقی نمی‌ماند که این مساله باعث نهفته ماندن آن دندان دائمی یا به هم ریختگی کل دندان‌ها می‌شود. یعنی نیاز به یک درمان ارتودنسی پرهزینه در آینده!

بنابراین توصیه می‌کنیم والدین در حفظ و نگهداری دندان‌های شیری با ارتقای بهداشت دهان و دندان، از ایجاد پوسیدگی، پیشگیری کنند.

